

Asia: VN/12650/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisesti tuettujen kuljetuksien tietopohjan kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on 16.12.2025 pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle

julkisesti tuettujen kuljetuksien tietopohjan kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi. KKV kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan ja kiinnittää huomiota

seuraaviin asioihin.

Lainsäädäntöuudistuksen tavoitteet

KKV pitää tärkeänä, että julkisesti tuettuja kuljetuksia kehitetään tietolähtöisesti. KKV pitää esityksen tavoitetta ”saada kokonaiskäsitys maantieteellisesti

laajan ja kuljetustarpeiltaan hyvin moninaisen alueen kuljetustarpeista ja toteutumasta kahden merkittävän tahon, Kelan ja hyvinvointialueiden, kuljetusten

osalta” lähtökohtaisesti kannatettavana. KKV toivoo kuitenkin selvennystä siihen, miksi nyt ehdotettu aluerajaus ja rajapintaratkaisu on paras ja

kustannustehokkain tapa tavoitteen saavuttamiseksi.

Esityksen yhtenä tavoitteena mainitaan ”välillisesti tukea laajempaa liikenteen dataekosysteemin muodostumista”. KKV toivoo selkeytystä laajemman

dataekosysteemin muodostumisesta syntyvään arvonluontiin, koska tämä ei selviä esityksestä. Jos kokeilun tavoite on kerätä tietoa ja kokemuksia siitä, miten dataa voidaan kerätä rajapintojen

kautta, olisi kokeilussa syytä olla mukana myös vertailualue, jossa dataa kerätään ilman rajapintojen käyttöä.

Lainsäädäntöuudistuksen tarpeellisuus tavoitteiden saavuttamiseksi

KKV huomauttaa, että Suomessa kerätään jo nyt laaja-alaisesti laadukasta aineistoa taksien liikennöinnistä. Esityksessä sanotaan, että ”liikennepalvelulain

nykyiset tietojen saataville asettamista tai toimittamista koskevat säännökset eivät kuitenkaan sisällä velvoitetta toimittaa ajantasaista ja kattavaa

tietoa kaikista julkisesti tuetuista henkilökuljetuksista.” KKV toivoo täsmennystä siihen mitä tietoja liikennepalvelulain tiedonsaantioikeudet kattaa ja

mitä tietoja siinä jää puuttumaan. KKV:n käsityksen mukaan nykyiset tiedonsaantioikeudet kattavat kaikki taksiyritykset, jolloin Traficomilla pitäisi olla oikeus

saada tietoonsa myös julkisesti tuetut kuljetukset.

Esityksessä sanotaan, että ”Kattavamman tietopohjan avulla olisi mahdollista kehittää julkisesti tuettuja kuljetuksia ja laskea erilaisten kehittämismallien

säästöpotentiaali todelliseen tietoon perustuen.” KKV toteaa, että tällaisia laskelmia on tehty ilman ehdotettua lainsäädäntöäkin.[1] KKV myös katsoo, että yhdistelemällä ja kehittämällä jo nyt kertyviä aineistoja voitaisiin saavuttaa tavoite eri kehitysmahdollisuuksien vertailemisesta koko maan tasolla.

KKV:lle jää myös epäselväksi, miksi tavoitteiden saavuttamista varten kerättävät tiedot tulee kerätä nimenomaan rakentamalla rajapinta eri toimijoiden

välille. KKV:n käsityksen mukaan aineistot voitaisiin kerätä ja toimittaa ilman erillisiä rajapintoja, jolloin keräämisen kustannuksetkin olisivat todennäköisesti

huomattavasti vähäisemmät. Hallituksen esitysluonnoksesta ei käy ilmi, mitä hyötyä tietojen toimittamisen reaaliaikaisuudesta tai lähes reaaliaikaisuudesta

olisi.

Tietopohjan kehittämisen rajaaminen Pohjois-Suomeen

Esityksessä tiedonkeruu rajataan Pohjois-Suomen alueeseen. Esityksessä todetaan, että kokeilualueeksi valikoituneella Pohjois-Suomen yhteistyöalueella

”tehdään jo nykyisin yhteistyötä hyvinvointialueiden välillä. Alue kattaa sekä maaseutu- että kaupunkimaisia alueita, mikä mahdollistaa kokemusten

ja tiedon saamisen erityyppisistä alueista. Lisäksi ehdotetulla alueella Kelan korvaamat matkat ovat pisimmät ja asiakaskohtainen korvaus suurin,

jolloin todellisen säästöpotentiaalin laskemisen ennakoidaan olevan mahdollista.” KKV huomauttaa, että kun kyse on alueesta, jossa on jo olemassa olevaa

yhteistyötä ja jossa säästöpotentiaali on suurin, niin kokeilusta saatavien tulosten yleistettävyys on kyseenalaista. Lisäksi on huomioitava, että eri hyvinvointialueet järjestävät julkisesti tuetut kyydit eri tavoin. Näin ollen on epäselvää, miten hyvin kokeiltu tiedonkeruutapa ja sen pohjalta saadut tulokset

pätevät muualla Suomessa. Jos kokeilu liittyy tiedon toimitustapaan eli rajapintojen käyttöön, KKV pitäisi tarkoituksenmukaisena, että Traficomille annettaisiin tiedonsaantioikeudet koko maahan, mutta rakennetaan rajapinnat vain yhdelle yhteistyöalueelle. Tällöin pystyttäisiin arvioimaan tiedonkeruutavan vaikutuksia vertaamalla kokemuksia kokeilualueelta muuhun Suomeen.

KKV pitäisi muutoinkin tarkoituksenmukaisena, että aineistoa kerättäisiin koko maan tasolla. KKV pitää aineiston keruuta valtakunnallisesti verrattain kevyenä harjoituksena, mikäli sitä ei tehdä rajapintojen kautta, vaan säännöllisinä esimerkiksi kuukauden tai vuoden toimituserinä. Koko maasta kerättyä tietoa voitaisiin hyödyntää muutoinkin julkisesti tuettujen kyytien nykytilan arvioinnissa, eikä ainoastaan esimerkiksi kyytien yhdistelypotentiaalin selvittämisessä.

Muut huomiot

Esityksen pääasiallinen ehdotus koskee KKV:n ymmärryksen mukaan aineiston keruuta rajapintojen kautta. Esityksessä aineiston tuomat hyödyt on esitetty perusteluna kerätä aineisto. KKV kiinnittää huomiota siihen, että esityksen vaikutusarviointi sekä muut toteuttamisvaihtoehdot keskittyvät pitkälti

kyytien yhdistelystä saataviin hyötyihin. KKV toivookin selvennystä siihen, mitkä olisivat rajapintojen kautta tapahtuvan tietojen toimituksen hyödyt ja

että millaisia vaihtoehtoisia tiedon toimitustapoja on esityksen valmistelussa pohdittu. Ilman tällaista vertailua on vaikea saada käsitystä siitä, oikeuttaako

rajapintojen käytöstä syntyvät hyödyt niiden rakentamisesta aiheutuvat kustannukset.

[1] Ks. Antikainen, H. & Tillman, P. (2020). Sairausvakuutuslain ja vammaispalvelulain mukaisia matkoja on mahdollista

yhdistellä. Lääkärilehti 13/2020, s. 827–832.

Jääskeläinen Jan
Kilpailu- ja kuluttajavirasto